

KMMI

Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet
ЗОБО «Центр підтримки угорської культури»

KMMI HÍRLEVÉL V. évfolyam, 8. (118.) szám. 2013. április 30.

EZ VOLT ÁPRILIS FOLYAMÁN

Fontosabb események, rendezvények

ELISMERÉSEK

*A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetést kapta **Zseliczky Béla**, az Orosz Tudományos Akadémia Szlavisztikai Intézetének tudományos főmunkatársa.

*A Munkácsi Városi Tanács képviselőtestülete legutóbbi ülésén **Gulácsy Lajos** nyugalmazott református püspöknek a Munkács város díszpolgára megtisztelő címet adományozta.

***Bartosh József** festőművész, restaurátor a *Fókusz* című turisztikai kiadvány „Kárpátalja. Száz ötlet a pihenésre” felmérése alapján az Év Embere címmel tüntette ki (összesen 10 fő kapta meg ezt a kitüntetést). Bartosh József feleségével együtt 49 évre bérbe vette a beregszenthimlói várkastélyt, amelyen jelentős felújításokat végzett, több turisztikai programokat szervez. Továbbá vállalta a szerednyei romvár és a dolhai várkastély rendbehozatalát is.

* A Város Napja alkalmából Debrecen városi közgyűlése Pro Urbe-díjat adományozott **Vidnyánszky Attilának**, a debreceni Csokonai Színház igazgatójának.

ESEMÉNYNAPTÁR

ÁPRILIS

2013. április 3. A Kárpátaljai Megyei Ukrán Zenei-Drámai Színház ismét megnyitotta kapuit a magyar művészet előtt. Magyarország Ungvári Főkonzulátusa szervezésében a nagyközönség a Budapesti Operettszínház előadásában láthatta Kálmán Imre *Csárdáskirálynő* című operettjét. A budapesti társulat a szomszédos megyeszékhelyeken, így Lembergben, Ivano-Frankivszkban és Csernyivciben is színpadra lépett.

2012. április 4. Sárospatakon a Művelődési Házban a Sárospataki Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében megemlékeztek a kényszermunkára, “malenykij robot”-ra elhurcolt magyarokról és németekről. A rendezvényt **Stumpf Bálint** elnök nyitotta meg. A rendezvényen részt vett **Dupka György** Gulág-kutató is.

2013. április 4–5. **L. Simon László**, a Magyar Országgyűlés kulturális és sajtóbizottságának elnöke látogatást tett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán. Felkereste a beregszászi levéltárat. A látogatás következő állomása Lemberg volt, ahol a politikus részt vett a Budapesti Operettszínház előadásán.

2013. április 5. A munkácsi Szivárvány alkotóegyesület festőművészeinek munkáiból nyílt kiállítás az ivano-frankivszki Prikarpattya Művészeti Múzeumban. A tárlaton tavaszi témájú festményeket mutatnak be. A tárlat 30 művész 60 alkotását mutatta be.

2013. április 5. Félmilliárd forintot csoportosít át a magyar kormány a tartalékalapjából a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolának – írja a Magyar Távirati Iroda.

2013. április 5. **Tari Erika**, a Haranglábi Községi Könyvtár vezetője szervezésében a Haranglábi Általános Iskola-óvodában író-olvasó találkozóra került sor a gyerekek és felnőttek körében egyaránt nagy népszerűségnek örvendő **Weinrauch Katalin** írónővel.

2013. április 5. A beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolában **Csuprik Etelka** komolyzenei koncertet adott. A jótékonyági koncert során összegyűlt felajánlásokat a Beregszászi Római Katolikus Egyházközség akciója keretében a templom felújítására, illetve a templomot körülvevő terület rendezésére szánták.

2013. április 6. Huszonnegyedik közgyűlését tartotta Beregszászban a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ).

2013. április 6. Lezajlott a Kárpátaljai Szövetség XXIV. tisztújító közgyűlése. Az elnökség megválasztott tagjai: **Katona Tamás** (elnök), **Dr. Damjanovich Imre** (társelnök), **Benedekné Kövér Katalin**, **Benza György**, **Czébely Gabriella**, **Gortvay Gábor**, **Ilniczky Gabriella**, **Kovács Gyöngyi Zsuzsanna**, **Rajcsinac Kornélia**, **Szabóné Badik Doloresz**, **Schober Ottó**. A felügyelő bizottság tagjai: **Papp Lászlóné**, **Kovács Vilmosné** és **Finta Zénó**. A kulturális program keretében **Kovács Sándor** vetített képes előadást tartott Kárpátaljáról. Közreműködött **Schar Alekszandr** tárogatóművész.

2013. április 7. Görög katolikus keresztutaztatók szerveztek Ungváron. A keresztúti körmenetet **Milan Sasik** görög katolikus püspök vezette.

2013. április 8. A Magyar Művészeti Akadémia irodalmi estjével folytatódott a „*Tisztelet Márainak, tisztelet Kassának - a Magyar Művészeti Akadémia Európa Kulturális Fővárosában*” címmel egy nappal korábban megkezdett rendezvény. A vendégeket **Czajlik József**, a Thália Színház igazgatója köszöntötte. Az estet **Csáji Attila**, az MMA alelnöke nyitotta meg. A műsorban a Kassához, Máraihoz, jelenlegi helyzetünkhöz, a magyar irodalmi és nyelvi örökséghez kötődő esszék, költemények, írások, hangzottak el. Köztük **Vári FABIÁN László** József Attila-díjas költő, a MMA Irodalmi Tagozatának tagja, a Magyar Írószövetség Kárpátaljai Írócsoportjának az elnöke saját verseit szavalta és a kárpátaljaiak üdvözlését adta át a kassaiaknak.

2013. április 8. A Lehet Más a Politika (LMP) a korábbinál intenzívebb nemzetpolitika folytatására készül – jelentette ki **Schiffer András**, az LMP társelnöke Beregszászban, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) vezetőivel folytatott megbeszélése után – írta az MTI.

2013. április 8. Szvobodás-szimpatizánsok zavarták meg **Szávay István** beregszászi látogatását. A Jobbik Nemzetpolitikai Kabinetjének vezetője sajtótájékoztatót, valamint most már hagyományossá váló fogadónapot tartott a Vérke-parti városban.

2013. április 8. Több mint 422 ezer állampolgársági kérelem érkezett 2011 januárja óta, ebből több mint 203 ezret Magyarországon nyújtottak be – tették közzé az allampolgarsag.gov.hu oldalon. Állampolgársági esküt több mint 340 ezren tettek. A honlapról – ahol országonkénti bontásban megtalálható a beadott kérelmek száma és a kérelmezők állampolgársága is – az derül ki, hogy Ukrajnában 10 437 kérelmet adtak be. Az állampolgárság szerinti bontásból az látszik, hogy 50 658 ukrain állampolgártól érzett be honosítási kérelem.

2013. április 9. Az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban megszervezték **Füzesi Magda** *Kagylóének* című verseskötetének bemutatóját. Közreműködött: **Dr. Lisztóczy László** irodalomtörténész, **Okos Tibor**, a Népművészet Ifjú Mestere, **Ungvári P. Tamás** előadóművész.

2013. április 9. Az ungvári Dayka Gábor Középiskolában író-olvasó találkozó keretében mutatkoztak be az *Együtt* című irodalmi folyóirat szerzői, köztük **Bakos Kiss Károly**, **Csordás László**, **Kovács Eleonóra**, **Lőrincz P. Gabriella**, **Marcsák Gergely**, akik az eszmecsere keretében legújabb írásaikat olvasták fel és bemutatták a *Szárnypróba* c. pályakezdő fiatalok antológiáját.

2013. április 10. Jánosik Júlia, a Tiszaújlaki Községi Könyvtár vezetője szervezésében a Tiszaújlaki Községi Könyvtárban író-olvasó találkozóra került sor **Weinrauch Katalin** íróval. A szerző verseket és történeteket olvasott fel a gyerekeknek, amelyek nagy tetszést arattak körükben.

2013. április 10. Alapvető érdek, hogy a szülők éljenek törvényadta jogukkal, és igényeljék a kétnyelvű bizonyítványt. Gajdos István parlamenti képviselő, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke ezért is fordult beadvánnyal Ukrajna Oktatási, Tudományos, Ifjúsági és Sport Minisztériumához, szorgalmazva, hogy a közoktatásban is érvényesüljön a nyelvtörvény előírása, s két nyelven készüljenek a végzettséget igazoló okmányok.

2013. április 11. A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szervezésében Nagyberegi Középiskolában lezajlott az általános iskolák szavalóversenye. A zsűri a versválasztás kapcsán olyan költőket ajánlott a gyerekek figyelmébe, mint Weöres Sándor, Nemes Nagy Ágnes, Vári Fábrián László és Füzési Magda. Az első három helyezett a következő: 1. **Szeles Evelin** (Viski Középiskola, felkészítő tanára **Czébely Lajos**), 2. **Kovács Péter** (Ungvári Drugeth Gimnázium, felkészítő tanára **Kövy Márta**), 3. **Varga Brigitta** (Kisgejőci Középiskola, felkészítő tanára **Perdukné Curkó Ibolya**) és **Marton Rebeka** (Csongori Általános Iskola, felkészítő tanára **Nagy Sándor**). A helyezettek emléklapot és értékes ajándékokat vehettek át.

2013. április 11. Magyar Napló Kiadó idén is megrendezte a Versmaratont. A versfelolvasóra Kárpátaljáról **Bakos Kiss Károly, Fodor Géza, Lőrincz P. Gabriella Vári Fábrián László** költő is meghívást kapott. A Thália Színház Mikroszkóp színpadán zajlott le a Versmaraton: délelőtt 11-től este 23 óráig az *Év versei* antológia szerzői olvasták fel műveiket, illetve beszélgettek a Kossuth Rádió valamelyik munkatársával. Ezt követően írtak egy sort a nap versébe, majd egy, a szintén a színházhoz tartozó látványstúdióban olvastak fel a verseikből.

2013. április 11. Költészet-napi rendezvények Kárpátalján. Április 11-e a magyar költészet napjáról megemlékeztek Kárpátalja magyar tanintézményeiben iskoláiban, így a Verbőci Középiskolában, a zápszonyi könyvtárban, a papi általános iskolában, a beregújfalui könyvtárban is.

2013. április 11. A magyar költészet napját ünnepelte az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) magyar filológiai tanszéke **Horváth Sándor** költő, író és újságíró társaságában.

2013. április 11. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán költészet-napi rendezvényre került sor a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet rendezésében. Saját írásaiból olvasott fel **Marcásk Gergely** és **Pusztai-Tárczy Beatrix** költő. **Sütő Réka, Bodor Viktória** és **Simon Dávid** főiskolai hallgatók előadásában magyar költők megzenésített versei hangoztak el. A zenés előadásba bekapcsolódott **Marcásk Gergely** is, aki kárpátaljai költők verseit zenésítette meg.

2013. április 12. A Beregszászi Városi Tanács ülésén, melyen részt vett **Gajdos István** parlamenti képviselő, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke, a képviselők egyebek mellett a magyarellenes megnyilvánulásokkal kapcsolatos elítélő nyilatkozatot is elfogadtak.

2013. április 12. Idén is megrendezték szokásos éves találkozójukat a Kárpátaljáról elszármazott, Izraelben élő zsidók. A piknik formájában megtartott összejövetelre az ország közepén lévő ben-semeni erdőben került sor, amelyet szinte teljesen megtöltött a mintegy ezer ember.

2013. április 12. Beregszászban megkezdődött a választási kampány. Mint ismert, Ukrajna Legfelső Tanácsa június 2-ára tűzte ki a beregszászi időközi polgármester-választás időpontját. A megmérettetésre azért van szükség, mert a tavalyi parlamenti voksolás során **Gajdos István** polgármester, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) elnöke

mandátumot szerzett, s a két tisztség a törvények szerint összeegyeztethetetlen. Az UMDSZ **Babják Zoltánt**, a KMKSZ **Orosz Gézát** támogatja a polgármester-választás során. Többen állítják, rajtuk kívül felmerült **Olga Bizilja**, **Galajda József**, **Kincs Gábor**, **Volodimir Margitics** és **Mikola Jakimec** neve is, akik biztosan megmérettetik magukat,

2013. április 13. A Rahói 1. Sz. Középiskola adott otthont a szórványvidéken élő magyar tanulók szavalóversenyének. A 33 gyerek négy kategóriában indult a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) által szervezett megmérettetésen, ahol többek között Nemes Nagy Ágnes, Kányádi Sándor, Zelk Zoltán, Petőfi Sándor, Osváth Erzsébet és Weinrauch Katalin versei hangzottak el.

2013. április 13. Ungváron tartották az Összukrajnai Akadémiai Festőolimpia zárórendezvényét. A kötelező program akadémiai festészetből állt (a versenyzőknek portrét kellett festeniük 50x60-as méretben, az elkészítésre 8 akadémiai órát szántak). A választott program keretében a versenyzőknek egy szabadban készített tájképet kellett alkotniuk, szintén 50x60-as méretben, 8 óra alatt. Az Összukrajnai Akadémiai Festőolimpia nyertesei között is van kárpátaljai tehetség. A verseny második helyezettje ugyanis **Kadár László**, a Kárpátaljai Művészeti Főiskola növendéke lett.

2013. április 15. A hét végén újabb miniatűr szobrot avattak Ungváron. **Mihajlo Kolodko** szobrászművész ezúttal a Carpathia gőzöst mintázta meg a tőle megszokott egyedi módon (a Carpathia, illetve annak magyar nemzetiségű orvosa sokat tett az Atlanti-óceánon elsüllyedt Titanic utasainak kimentésében).

2013. április 15. Az Óbudai Egyetem hagyományait követve, ezúttal **Kopriva Attila** munkácsi festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás a Bécsi úti főépület aulájában Kárpátaljai *Impressziók* címen. A megnyitó ünnepséget megtisztelte jelenlétével **Csorba István Kadosa** ungvári születésű író, festőművész, a Magyar Kultúra Lovagja, valamint **Dr. König Frigyes**, a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, aki beszédében méltatta **Kopriva Attila** termékeny munkásságát.

2013. április 17. A Lembergi Magyarok Kulturális Szövetsége (LMKSZ) az idén is megrendezte A magyar kultúra napjait Lembergben – 2013 című, évek óta hagyományosnak számító rendezvénysorozatát. Ilku Marion József festőművész, az LMKSZ első elnöke halálának 10. évfordulója alkalmából emlékkiállítást rendeztek a Lembergi Nemzeti Művészeti Galériában, amelynek fő szervezője **Szarvas Gábor**, a magyarságszervezet jelenlegi vezetője.

2013. április 17. A bátyúi Guriga színekor mutatkozott be a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében.

2012. április 17. Kárpáti színek címmel nyílt kiállítás az ungvári falumúzeumban, amely az ökörmezői (mizshirjai) térség képző- és iparművészetét mutatja be.

2013. április 18. A Műemlékvédelmi Világnap alkalmából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. szervezésében Kárpát-medence megújuló épített örökségét bemutató időszaki kiállítás nyílt a Magyarság Házába.

2013. április 20. A gecsei kultúrházban került sor a gecsei, nagybaktai, halábori és badalói kollektívák beszámoló koncertjére, amely során a **Szatmári Viola**, **Botos Viola**, **Inna Vasziljeva**, **Jakab Evelin**, **Sárközi Kitti** és **Nagy Szabina** művelődési dolgozók által vezetett fiatalok mutatkoztak be. A műsorban számos művészeti ágból kaphatott ízelítőt a közönség. A kultúrházak műkedvelő együtteseinek előadásában láthattunk modern és népi táncokat, vidám jeleneteket, hallhattunk szavalatokat és énekeket. Különösen érdekes volt a gecsei kultúrház felnőtt hagyományörző csoportja által bemutatott tengerihántó. A műsorszámok nagy tetszést arattak a közönség és a zsűri körében egyaránt.

2013. április 20. A Millenáris Parkban megrendezett XXII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon a Magyar Napló könyvsátrában **Nagy Zoltán Mihály** író *Sátán fattya* című regényét dedikálta. A regény sokadik újrakiadásban jelent meg.

2012. április 20. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Nagyszőlősi Járási Középszintű Szervezete emlékkonferenciát és emléktábla-avatást szervezett Nagyszőlősen **Aczél László**, az első Ugocsa megyei tanfelügyelő emlékére.

2013. április 21. A természetvédő horgászok BeregFish egyesület 40 fő részvételével első ízben rendezte meg a BeregFish horgászversenyt, amelynek a nagybereg-i felső tó szolgált helyszínül.

2013. április 21. Immár ötödik alkalommal került megrendezésre a Kárpátaljai Vőfélytalálkozó. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) megyei rendezvényét ez alkalommal Tégláson tartották.

2013. április 21-26. A rahói Szent Márton Egyesület zárandoklatot szervezett Krakkó-Wadowice-Auschwitz-Czestochowa útvonalon.

2013. április 22. Az Ungvári Magyar Tannyelvű Drugeth Gimnáziumban már sokadik alkalommal méltatták a Föld napját. A jó másfél órás rendezvény házigazdája **Lencsik Ildikó** földrajztanár volt. Téma volt a globális fölmelegedés, a túlnépesedés, a víz és élelmiszerhiány, a természeti katasztrófák.

2013. április 22. Vissza a gyökerekhez! címmel civil kezdeményezés alapján indult táncház Ungváron. Az ötlet **Váradí Enikő**, az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) negyedik évfolyamos diákja és **Jakab István** néptáncoktató fejből pattant ki. A táncházat a 10. sz. Dayka Gábor Középiskolában tartják. A talpalávalót **Galgóczy Martin** (hegedű, prímás), **Jurisinec Martin** (tangóharmonika) és **Ignác Krisztián** (nagybőgő) húzza.

2013. április 23. **Veres Ágota, Kondratyuk Ilona, Hrabár Natália** és **Jaroslav Borecki** munkáiból nyílt kiállítás a lembergi Primusz Galériában (Virmenszka u. 9). Az LMKSZ évente lehetőséget biztosít a kárpátaljai művészeknek, hogy bemutatkozzanak Galícia fővárosában. A múlt évben **ifj. Habda László** és néhai **Szemán Öcsi Ferenc**, 2011-ben pedig **Matl Péter, Magyar László, Szocska László** és **Réti János** alkotásait tekinthette meg a nagyerdemű.

2013. április 25. Beregszászba látogatott **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke. A kormányfő kíséretében mások mellett ott volt **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes, **Németh Zsolt** államtitkár. A vendégeket **dr. Orosz Ildikó**, a beregszászi főiskola elnöke fogadta. A miniszterelnök megtekintette az intézményt, járt a Polónyi Katalin nevét viselő kiállítóteremben, ahol a Kárpátalja kultúráját szemléltető szöttegyűjtemény található. A miniszterelnök látogatásának fő célja az volt, hogy együttműködési megállapodást írjon alá a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola vezetőivel. Idén április 24-én a magyar Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának ülésén jelentették be, hogy a beregszászi intézmény támogatására a Bethlen Gábor Alapból 500 millió forintot különítettek el. Az UMDSZ elnöksége a regnáló magyar kormány diszkriminatív politikáját bíráló nyilatkozatot adott ki Magyarország miniszterelnökének kárpátaljai látogatása kapcsán.

2013. április 23–25. Nyolcadik alkalommal rendezték meg a Kárpátaljai Edelweiss nemzetközi gyermek- és ifjúsági művészeti versenyfesztivált Ungváron.

2013. április 24. Egy vagy több, egyelőre ismeretlen elkövető felgyújtotta Petőfi Sándor beregszászi szobrát.

2013. április 26. Az *Ung-vidéki Hírek* (www.vistiuz.com) teljes oldalt szentelt MÉKK-nek. Közli **Dupka György: Húsz éve a kultúra szolgálatában. Mozaikkockák a Magyar Értelmiségiek Kárpátalja Közössége két évtizedes életéből** című írását. Az elnök beszámolóját azzal zárja, hogy a 20. születésnapot, egyben a tisztújító fórumot 2013 szeptemberében tartják meg.

2013. április 26. Az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) Magyar Filológiai Tanszékén idén is megszervezték a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny kárpátaljai döntőjét. Ezt megelőzően válogatóversenyeket szerveztek a Nagyszőlősi, Beregszászi, Munkácsi és

Ungvári járás magyar iskoláiban. A vetélkedőn 5–8. osztályosok vettek részt. Idén 50 tanuló mérte össze tudását, akik tollbamondást írtak és feladatlapot töltöttek ki. A zsűri elnöki tisztét idén **Horváth Katalin** docens töltötte be, s tagja volt **Nagy Natália** docens, **Braun Éva**, a Kárpátaljai Megyei Pedagógus-Továbbképző Intézet módszerésze, valamint **Seres Kristóf**, a filológiai tanszék előadója. Az 5. osztályosok között **Hunyadi Eszter** (Tiszabökényi Általános Iskola) végzett az élen **Glóger Károly** (BMG) és **Bodnár Vivien Viktória** (Tiszabökényi Általános Iskola) előtt. A 6. osztályosok mezőnyében **Poszlávszka Krisztina** (Tiszabökényi Általános Iskola) első, **Sipos Eszter** (Tiszabökényi Általános Iskola) második, **Belovics Alexandra** (BMG) harmadik lett. A hetedikesek mezőnyében **Bábel Ildikó** (Oroszi Általános Iskola) fejére került a babérkoszorú, a képzeletbeli dobogóra rajta kívül **Szegő Viktória** (Verbőci Középiskola) és **Nagy Vivien** (BMG) állhatott. A 8. osztályos kategóriában **Kopasz Rebeka** (BMG), **Nagy Beatrix** (BMG), **Héder Ágota** (Tiszakeresztúri Általános Iskola) lett a sorrend. Az első és a második helyezettek képviselhetik Kárpátalját a május 25-én Budapesten sorra kerülő Kárpát-medencei Simonyi Zsigmond helyesírási versenyen. A verseny lebonyolítását az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ), a Csonkapapi Református Egyház, valamint a Sámuel Alapítvány támogatta.

2012. április 26-27. Budapesten lezajlott a Magyarok Világszövetsége soros elnökségi ülése és küldöttgyűlése, amelynek munkájában **Dupka György**, a MÉKK elnöke is részt vett.

2013. április 26. A Budapesten a Polgárok Házában sor került a Kárpátaljai Írók, Költők, Művészek Magyarországi Közösségének havi kulturális estjére. Az est moderátora **Lengyel János** történész, író-újságíró volt, aki előinterjút készített **Görei-Pap Ildikó** íróval Mi van a „Táltosok”-vita után? témakörben. **Dr. Szöllősy Tibor** közíró pedig Hollósy Simon és Técső kapcsolatáról faggatta. **Borbély András** költő, az *ÚjNautilusz* irodalmi folyóirat főszerkesztője, a kolozsvári egyetem doktorandusza Szilágyi Domokos „politikai életrajzáról” tartott előadást.

2012. április 26-28. A miskolci Fényes Gyula Jezsuita gimnázium és kollégiumban a Gulágkutatók Nemzetközi Társasága és a Miskolci Egyetem BTK Történelemtudományi Intézet nemzetközi konferenciát szervezett „*Malenkij robot.*” *Emlék, emlékezet, megemlékezés* címmel. Az első napon a miskolci Nyílas Misi Házban bemutatásra került Zsíros Sándor „Szemelvények a Gulág memoáirodalmából” c. könyve. A megnyitó beszédek és a résztvevők köszöntése után **Majorszki András**, Gulágkutatók Nemzetközi Társasága elnöklete alatt előadást tartott: **Dr. Stark Tamás**, a MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet tudományos főmunkatársa *A GULAG és GUPVI táborrendszer megítélése a nemzetközi tudományos életben*, **Dr. Bognár Zalán**, a Károli Gáspár Református Egyetem docense *A „Malenkij robot” kutatási és közfelfogási problematikái*, **Dupka György**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet igazgatója, a Szolyvai Emlékparkbizottság felelős titkára *A Gulág- és Malenkij robot-kutatás eredményei és helyzete Kárpátalján*, **Molnár D. Erzsébet**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Lehoczky Tivadar Intézet tanára és kutatója *a Magyar és német nemzetiségű lakosok deportálása Beregszász és Munkács városokból a szovjet rendszer kiépítésének idején (a Kárpátaljai Állami Levéltárban fellelt adatok és a túlélők visszaemlékezései alapján)*, **Benkő Levente**, a Művelődés Egyesület kolozsvári szerkesztője, magánkutató *a Magyarok és németek nemzetiségi alapú internálása és meghurcolása 1944 őszén Romániában*. **Dr. Muradin János Kristóf**, a SAPIENTIA-Erdélyi Magyar Tudományegyetem történésze, egyetemi adjunktusa *a „Megtisztítottuk a várost a magyaroktól!” Román közrejátszás a kolozsvári magyar civilek GULAG-ra hurcolásában 1944 őszén* címmel.

Délután az elhurcoltak emlékét ápoló szervezetek bemutatkozása következett. Többek között erről számolt be **Dr. Stark Tamás**, a GULAG-okban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány elnöke, **Matkovits Kretz Eleonóra**, a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Körének elnöke, **Árvay Attila**, a Szerencsi Német Nemzetiségi

Önkormányzat elnöke, **Stumpf Bálint**, a Sárospataki Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, **Endrész György**, a rátksi Schwarzwald Hagyományörző Egyesület elnöke, **Dr. Börzsönyi Józsefné**, Ondi Református Egyházközség lelkésze és mások. Majd **Dupka György** vetített képes beszámolót tartott a Szolyvai Emlékparkról.

Végezetül megtartották a Gulágkutatók Nemzetközi Társaságának nyilvános közgyűlését. A kerekasztal-beszélgetésen a konferencia előadójából Emlékbizottság alakult a „Malenkij-robot” 70. évfordulójával kapcsolatosan. A találkozó mise és „Malenkij robot” megemlékezéssel zárult az Avasi Jezsuita Templomban.

2013. április 27. Nyelvhasználati versenyt szervezett a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség Beregszászban a 6. számú általános iskolában. Ez alkalommal a 3–8. osztályos tanulók mérettethettek meg, mindenki saját korosztályának megfelelő feladatsorok által.

2013. április 27. Görög katolikus ifjúsági sportnapot rendeztek Tiszapéterfalván. Az eseményen a Beregszászi Esperesi Kerület fiataljai vettek részt, szervezője az egyház ifjúsági szervezete volt.

2013. április 27. **Ivaskovics József** zeneszerző és karmester szakmai vezetésével lezajlott a XII. Ungvári Református Énekkarok Találkozója az ungvári református templomban.

2013. április 27-28. Ungváron lezajlott a “Uzhgorod Open 2013” Nemzetközi Táncverseny. Bronzérmes lett **László Csaba** és **Páli Viktória** magyar páros a standardtáncok World Open versenyén,

2013. április 28. A Kaposvári Hősök templomában április 18-án a szentmisét követően a Don menti harcok befejeződésének 70. évfordulója alkalmából *Emlékfutás 2013* indult a hősök útján a Mártírok és Hősök Közalapítvány főszervezésében. Az emlékfutás résztvevői: **Szita János** (futó), **Kovalik Zoltán** (futó, HT. katona). Az emlékfutás fővédnöke: **dr. Hende Csaba** honvédelmi miniszter. Az út első szakaszán a futók ünnepségek keretében fejet hajtottak Pákozdon, az ismeretlen katona sírja előtt (Doni emlékmű). Kárpátalján koszorúzásra és emléktábla-avatásra került sor Szolyván, a „malenykij robotra” elhurcolt magyarok emlékparkjában. Az emlékfutás résztvevőit **Vass István**, a SZMKSZ elnöke, az emlékpark főgondnoka és **Fodor Zsolt**, Magyarország Ungvári Főkonzulátusának konzulja fogadta. Az emlékfutók további útvonala: Szolyva–Kijev–Poltova–Harkov–Nyehotyejevka (határ)–Belgorod–Rudkino–Gremjacsje–Bolgjirevka–Voronyezs. A futótávolság megközelítőleg 620 km. Az emléktúra várhatóan 18 vagy 19 napig tart.

2013. április 29. A budapesti Kuckó irodalombarátainak **Füzesi Magda** költőnőt **dr. Lisztóczky László** egri irodalomtörténész mutatta be. Versek is elhangzottak **Füzesi Magda** *Kagylóének* című nemrég megjelent kötetéből.

2013. április 30. Író-olvasó találkozót szerveztek az UNE Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kar történelem szakosai részére. A rendezvényt **Zubánics László**, a Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszékének adjunktusa nyitotta meg. Ezúttal **Dupka György** bemutatta a *Hová tűnt a sok virág?* című szociográfiai kötetét, utána levetítették **Jurkovics János** és **dr. Havasi János** *Idegen ég alatt* című filmjét. A kötet és a film az Ural vidékére elhurcolt malenykij robotosok és hadifogságban meghalt katonák emlékére szervezett utazást örökítette meg. Végezetül Dupka György vetített képes előadást tartott a Szolyvai Emlékparkról is.

2013. április folyamán:

* Beregi Halászlé és Halászlé Fesztivál. Helyszín: Beregszászi járás, Nagyberég, a Beregi-tó üdülőövezete.

* **Odarka Dolgos**, a híres festő, illusztrátor, a Kárpátaljai Festőművészek Egyesületének a vezetője munkáiból nyílt jubileumi kiállítás az Ungvár galériában.

*A kárpátaljai modern művészet jeles képviselőinek műveit nemrég a londoni Phillips aukción értékesítették. A hat kép 115 millió dollárért kelt el az árverésen, amelyeknek alkotói között volt a kárpátaljai származású **Keresztely Pál** és **Deák Mihály**.

*József Attilának, huszadik századi, posztumusz Kossuth- és Baumgarten-díjas magyar költőnek állított emléket Ungváron, a Dayka Gábor Középiskolában **Tóth Péter** Radnóti- és Latinovics-díjas versmondó VasútAL(1)OMás című pódiumestjével.

*Magyarország Ungvári Főkonzulátusának javaslatára az ungvári Cantus Akadémiai Kamarakórus és a debreceni Kodály Kórus között együttműködés indult el.

* A közelmúltban látott napvilágot Ungváron egy ukrán nyelvű antológia, amelyben egyedüli magyarként **Lőrincz P. Gabriella** verseit válogatták be. A verseket **Kudla György** nyersfordításának felhasználásával **Husztai Vaszil** költő ültette át irodalmi ukrán nyelvezetre..

***Szemere Judit**, a Beregi Hírlap magyar kiadásának felelős szerkesztője és **Lőrincz P. Gabriella** költő a Jász-Nagykun-Szolnoki Karcagon az itt letelepedett bátyúi **Tuba Magdolna** szervezésében író-olvasó találkozón vettek részt.

Megjelent:

*„**Mint az aranyalma ezüstitányéron...**”. Komjáti Benedek Alapítvány, Kálvin Nyomda, Beregszász, 2013. Prédikáció-gyűjtemény. Az igehirdetések a beregszászi gyülekezet szószékéről hangoztak el **Taracközi Ferenc**, **Dancs Róbert**, **Kincses Margaret** és **Maksai Attila** lelkészek tolmácsolásában 2012-ben.

* Az Együtt 2013/2 száma. Elektronikus változata a KMMI honlapján is olvasható: http://www.kmmi.org.ua/books?menu_id=9&submenu_id=27&booktype_id=2

Összeállította: *Dupka György és Zubánics László*

Folyamatos rendezvények, tennivalók:

Közgyűjteményi állománygyarapítás, ukránjai magyar nyomtatott hungarikumok, hanganyagok gyűjtése, feldolgozása. Közművelődési rendezvények szervezése, koordinálása, szakmai tanácsadás, adatbázis gondozás. Kisebbségkutatási programok koordinálása, a KMMI-füzetek kiadása. Képzőművészeti kiállítás. Fotókiállítás, könyv- és sajtókiállítás. Együtt c. irodalmi, művészeti és kulturális folyóirat kiadása. Kárpátaljai Magyar Krónika kiadása. Honlap (www.kmmi.org.ua) gondozás, frissítés, adatfeltöltés. Ön a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége hírlevelét olvassa. A hírlevél irodalmi, művészeti híreket, információkat tartalmaz.

A levelezési lista nyilvános, ahhoz bárki csatlakozhat, s bármely tag felvetetheti mások címét.